

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1666/2020
21.01.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у радном спору по тужби тужиље АА из ..., коју заступа пуномоћник Марија Ковачевић, адвокат из ..., против туженог „Microfins DBS“ ДОО из Београда, кога заступа пуномоћник Миона Делић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 бр. 4019/18 од 14.10.2019. године, у седници већа одржаној дана 21.01.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 бр. 4019/18 од 14.10.2019. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 бр. 4019/18 од 14.10.2019. године, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 1287/18 од 19.06.2018. године, поништено је као незаконито решење туженог број 9179 од 17.04.2013. године о отказу уговора о раду тужили. Обавезан је тужени да тужилу врати на рад и накнади јој првостепене и другостепене парничне трошкове. Укинута је првостепена пресуда у делу којим је одлучено о распоређивању тужиле и одбијен захтев туженог за накнаду трошкова првостепеног и другостепеног поступка.

Против првостепене другостепене пресуде благовремену и дозвољену ревизију изјавио је тужени, због битне повреде поступка учињене пред другостепеним судом и погрешне примене материјалног права.

Тужила је поднела одговор на ревизију и оспорила ревизијске наводе туженог. Трошкове одговора је тражила и определила.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11...55/14) и одлучио да ревизија није основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Ревидент се не указује на постојање других апсолутно битних повреда поступка које би по одредби члана 407. Закона о парничном поступку могле бити ревизијски разлог. Неосновано је указивање ревидента да је побијана пресуда захваћена битном повредом из члана 374. став 2. у вези са чланом 383. став 4. Закона о парничном поступку. Ревидент је становишта да је другостепени суд, имајући у виду претходно укидно решење због непотпуно утврђеног чињеничног стања, које у поновном поступку није допуњено, морао заказати расправу и сам правилно и потпуно утврдити чињенице које је сматрао релевантним за пресуђење. Заказивање расправе пред другостепеним судом је у домену одлучивања већа другостепеног суда када оцени да је ради правилног утврђивања чињеничног стања потребно поновити већ изведене доказе, или доказе које је одбио да изведе првостепени суд. У конкретном случају одлука другостепеног суда заснована је на чињеничном стању утврђеном током првостепеног поступка из кога је другостепени суд извео другачији чињенично правни закључак и применом одредаба материјалног права донео другачију одлуку од првостепеног суда. Претходно одлучивање другостепеног суда (укидање првостепене пресуде) не може бити предмет оцене од стране ревизијског суда. Одлучивање другостепеног суда решењем садржаним у побијаној пресуди којим је укинута првостепена пресуда у делу одлуке о распоређивању тужиле, сагласно је одредби члана 393. став 1. Закона о парничном поступку.

Према утврђеним чињеницама, тужилца је код тужене била у радном односу на неодређено време по уговору о раду од 01.02.2009. године, на радном месту ... у Побијаним решењем јој је отказан наведени уговор о раду због тога што више од 2 месеца узастопно није остваривала резултате рада. Отказ је дат уз образложење да је на основу месечних извештаја о резултатима ..., утврђено да тужилца није остварила резултате рада током 2012. године и у јануару 2013. године, према нормама предвиђеним процедурама кредитне службе да запослени на месечном нивоу треба да оствари константан пораст броја клијената и новац у ризику преко 30 дана мањи од 5%. Тужилца је у децембру остварила новац у ризику преко 30 дана у проценту од 20,84, а број клијената је са 73 у јануару 2012. године смањен на 59 у децембру исте године. Да не остварује радни учинак тужилца је писмено опоменута дана 13.01.2013. године, уз остављање рока да до 01.04.2013. године оствари учинак од најмање 80 клијената и да новац у ризику преко 30 дана смањи на испод 10%. Тужилца је дана 03.04.2013. године упозорена на постојање отказног разлога. Према оперативном плану од 01.12.2012. године, ако ... службеник има мање од 130 клијената мора сваког месеца имати позитиван прираст. У супротном као и ако има новац у ризику преко 30 дана већи од 5% стичу се услови за раскид радног односа.

Код овако утврђених чињеница првостепени суд је становишта да је тужилци основано отказан уговор о раду применом одредбе члана 179. тачка 1.-6. у ЗОРа, јер тужилца није остваривала резултате рада прописане објективним критеријумима и нормативима-стандардима послодавца. По оцени суда разлог неостваривања резултата рада тужиле није објективне природе, јер су други запослени у истом периоду остваривали резултате сходно постављеним нормативима, па је по закључку првостепеног суда недовољно залагање тужиле узрок неостваривања предвиђених резултата рада. Како је тужена испоштовала процедуру из члана 180. ЗОРа првостепени суд је тужбени захтев за поништај решења о отказу одбио као неоснован.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду. По становишту овога суда отказ је тужили дат незаконито јер тужени није тачно навео у чему се састоји повреда радне обавезе тужиле. Отказни разлог је паушалан неодређен и уопштен, јер тужени није дефинисао критеријуме и није донео план и програм утврђених норми на основу кога би се ценио месечни радни учинак, квалитет и квантитет рада тужиле. Нису дефинисани конкретни радни задаци које мора остварити у одређеном периоду, па се тужилини резултати не могу упоредити са предвиђеном нормом и резултатима рада других запослених. Осим тога обавештење о недостацима у раду тужиле не садржи конкретне инструкције за побољшање вршења посла у смислу Препоруке број 166. уз Конвенцију МОРа, већ само наводе о учинку тужиле. Стога по оцени овога суда нису испуњени услови за отказ уговора о раду са позивом на одредбу члана 179. тачка 1. ЗОРа, односно због неостваривања резултата рада.

Неосновано се ревизијом указује на погрешну примену материјалног права од стране другостепеног суда. Ревидент сматра да доношење плана и програма норми на основу кога би се ценио квалитет рада запосленог није законска обавеза послодавца. Тужени је по схватању ревидента испоштовао све одредбе Закона о раду и Конвенције МОРа са Препоруком, те је тужили доставио писмену инструкцију-опомену, рок за побољшање резултата рада и јасне циљеве које треба да постигне, а начин на који ће то да постигне предвиђен је чланом 1. уговора о раду. Поступање кредитног службеника приликом кашњења клијената у отплати кредита прописано је Оперативним приручником.

По оцени Врховног касационог суда побијана пресуда Апелационог суда у Београду заснована је на правилној примени материјалног права. Отказ уговора о раду дат запосленом је законит ако је постојао прописани оправдан разлог за отказ и ако је отказ дат у законом прописаној процедури. Неостваривање предвиђених резултата у раду не може бити основ за престанак радног односа ако претходно нису утврђена мерила којима се тај основ ближе одређује. Тужили је отказ дат са разлога неостваривања радних резултата више од 2 месеца узастопно. Међутим нису наведене конкретне радње тужиле, односно пропуштања предузимања радњи од стране тужиле, која су супротна уговореним или прописаним нормативним актом туженог, а која су резултирала неостваривањем радних циљева.

Поред наведеног, да би радни однос запосленом престао на законит начин због неостваривања резултата рада, послодавац је дужан да запосленом да одговарајуће инструкције и писано упозорење уз остављање примереног рока за побољшање рада. Иструкције подразумевају одређивање радних циљева који се морају остварити, што је била садржина обавештења туженог. Задатак који се поставља запосленом мора бити објективно изводљив у одређеном временском периоду, а да би отказ из овог отказног разлога био законит потребно је да запослени објективно могући задатак није остварио својом кривицом, нечињењем или недовољним чињењем. Стога инструкције подразумевају и давање конкретних упутстава како да запослени обавља своје дужности на задовољавајући начин у оквиру и по истеку одређеног рока за побољшање рада и резултата рада.

Обзиром да је у решењу туженог отказни разлог паушалан и уопштен, како правилно закључује другостепени суд и да тужени није тужили дао конкретне инструкције за остварење радних задатака које је пред њу поставио, по оцени овога

суда нису испуњени услови прописани чланом 179. став 1. тачка 1. ЗОРа за законити отказ, па је побијано решење поништено као незаконито.

На основу изложеног применом одредбе члана 414. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је одбио ревизију туженог као неосновану.

Врховни касациони суд је на основу овлашћења из члана 165. Закона о парничном поступку одбио захтев тужиле за накнаду трошкова одговора на ревизију, јер се не ради о неопходним трошковима из члана 154. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић